



**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIŢIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului în anulare

învinuirea lui

Sergiu Lungu

(art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal)

(Dosarul nr. 4-1re-67/2023

Nr. PIGD 1-21042874-01-4/1r/e-05102023)

Chiar dacă instituția recursului în anulare a fost abolită la 01 septembrie 2023, recursurile în anulare declarate până la acea dată se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; Recurs în anulare inadmisibil, deoarece nu relevă un „viciu fundamental”.

15 mai 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Olga Bejenari

Instanța de apel: Iurie Iordan, Ghenadie Lîsîi, Alexandru Gafton, Oxana Robu, Igor Mănăscuță, Stelian Teleucă, Sergiu Nazarenco, Aliona Fîstîcan

Instanța de recurs: Vladimir Timofti, Elena Cobzac, Nadejda Toma,

Anatolie Țurcan, Ghenadie Plămădeală

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Sergiu Lungu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Sergiu Lungu s-a născut la 12 octombrie 2000 în s. Ustia, r-ul Dubăsari. El a fost învinuit în baza art. 42, 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal pentru sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

2. Condamnatul a fost apărut de avocatul Iurie Mihalache.

3. Cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Sergiu Lungu a fost recunoscut vinovat și condamnat la doi ani de închisoare, fără aplicarea amenzii. În temeiul art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată din decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2020, fiind stabilită pedeapsa definitivă de șase ani de închisoare. La 2 noiembrie 2021, Curtea de Apel a respins apelurile ca nefondate.

4. La 12 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a respins ca inadmisibil recursul avocatului Iurie Mihalache. Instanța a admis recursul procurorului și a casat decizia instanței de apel în latura pedepsei și remis cauza la rejudecare în instanța de apel.

5. La 25 iulie 2022, avocatul Iurie Mihalache, în interesul condamnatului Sergiu Lungu, a depus recurs în anulare prin care solicită casarea deciziei instanței de recurs, în partea respingerii recursului ordinar al avocatului Iurie Mihalache, casarea deciziei instanței de apel și a sentinței instanței de fond, și remiterea cauzei la rejudecare.

6. La rejudecarea cauzei, prin decizia din 10 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul procurorului Vitalie Lungu și a aplicat în privința lui Sergiu Lungu pedeapsa de trei ani, o lună și 10 zile cu închisoare, fără amendă.

7. Urmărirea penală a fost pornită la 18 februarie și s-a finalizat la 17 martie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 23 martie - 16 iunie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 13 iulie și 02 noiembrie 2021 și între 27 iunie 2022 - 10 mai 2023. Instanța de recurs a examinat cauza între 15 februarie și 12 mai 2022.

8. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 05 octombrie 2023.

ÎN FAPT

9. Sergiu Lungu este acuzat că, acționând împreună și de comun acord cu o altă persoană (în privința căruia cauza a fost disjunsă), la 14 februarie 2021, în jurul orei 18:30, în zona stației de transport public de pe str. P. Halippa, mun. Chișinău, a sustras în mod deschis, prin surprindere, de la Natalia Ciobanu, o geantă de damă conținând un telefon mobil „Samsung Galaxy J4” (în valoare de 6.000 de lei), 700 de lei în numerar și articole vestimentare (în valoare de 1.000 de lei), cauzându-i un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 8. 000 de lei. Acțiunile au fost încadrate conform art. 42, art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal.

10. La 18 februarie 2021 a fost emisă ordonanța de începere a urmăririi penale pentru fapta prevăzută la art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal. La 09 martie 2021, condamnatul a fost reținut (f.d. 69, vol. I). În aceeași zi, el a fost recunoscut în calitate de bănuț (f.d. 77, vol. I). La 11 martie 2021, el a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d. 108, vol. I), fiindu-i incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 și art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal.

11. La 11 martie 2021, în cadrul audierii în calitate de învinuit, Sergiu Lungu a recunoscut comiterea infracțiunii. El a declarat că trecea pe lângă o stație de așteptare unde a văzut o doamnă care aștepta transportul cu o geantă asupra sa, pe care a sustras-o. Lui i-a venit ideea să sustragă în mod deschis geanta, despre ce a comunicat prietenului său D.T., care i-a recomandat să nu o facă, însă el nu l-a ascultat. Din geantă au luat 700 de lei și un telefon mobil, apoi au fugit și s-au deplasat în s. Ustia, r. Dubăsari. El a folosit telefonul câteva zile, după care a fost reținut, iar telefonul a fost recuperat, însă deja era deteriorat. El a afirmat că regretă fapta și intenționează să achite prejudiciul.

12. La 16 iunie 2021, prin [sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani](#), Sergiu Lungu a fost găsit vinovat de infracțiunea prevăzută de art. 42 și art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal și, aplicând art. 70 alin. (3¹) Cod penal, a fost condamnat la doi ani de închisoare, fără amendă. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat partea neexecutată dintr-o pedeapsă anterioară aplicată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2020, stabilindu-se o pedeapsă definitivă de șase ani de închisoare.

13. Sergiu Lungu, avocatul Iurie Mihalache și procurorul din Procuratura mun. Chișinău, Vitalie Lungu, au înaintat apel. La 02 noiembrie 2021, [Curtea de apel Chișinău](#) a respins apelurile și a menținut sentința.

14. La 24 decembrie 2021, procurorul Vitalie Lungu din Procuratura municipiului Chișinău a declarat recurs în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea individualizării pedepsei penale și trimiterea cauzei la rejudecare. Potrivit recursului, instanțele de fond și apel au aplicat eronat art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (4) Cod procedură penală, stabilind o pedeapsă contrară legii. Art. 70 alin. (3¹) Cod penal impune recalcularea limitelor pedepsei de închisoare, iar

termenul de patru ani și opt luni de închisoare nu se încadrează în limita minimă și maximă. Aplicarea art. 364¹ alin. (4) Cod procedură penală, care reduce pedeapsa cu o treime, ar conduce la o pedeapsă fixă de trei ani, o lună și zece zile.

15. La 03 ianuarie 2022, avocatul Iurie Mihalache, în interesul lui Sergiu Lungu, a declarat recurs în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri. Avocatul a cerut ca în privința lui Sergiu Lungu să fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate. Recurentul a evidențiat circumstanțele atenuante ce trebuiau luate în considerare de instanțele de fond și apel și a susținut că executarea pedepsei cu închisoarea nu este rațională.

16. La 12 mai 2022, [Curtea Supremă de Justiție](#) a respins ca inadmisibil recursul avocatului Iurie Mihalache și a admis recursul procurorului. Instanța a casat decizia instanței de apel, în latura pedepsei, și a trimis cauza la rejudecare în instanța de apel. Instanța de recurs a constatat că decizia instanței de apel este nemotivată suficient în privința individualizării pedepsei. Nu s-a ținut cont de prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, potrivit căroră, în cazul inculpaților cu vârsta între 18 și 21 de ani, maximumul pedepsei se reduce cu o treime. De asemenea, Sergiu Lungu a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală. Ca urmare a aplicării acestor norme, limita minimă și maximă a pedepsei ar fi trebuit recalculată la trei ani, o lună și zece zile. Referitor la recursul avocatului Iurie Mihalache, instanța de recurs a respins cererea privind aplicarea art. 90 Cod penal. Instanțele inferioare au constatat că, deși existau circumstanțe atenuante (căință sinceră, vârsta redusă), existau și circumstanțe agravante relevante (inculpatul fiind recidivist, anterior condamnat pentru tâlhărie). Instanța de recurs a concluzionat că pedeapsa cu executare este singura adecvată, capabilă să atingă scopul sancțiunii penale. Suspendarea condiționată a executării pedepsei are caracter facultativ și nu se impune în acest caz. Decizia motivată a fost pronunțată la 23 iunie 2022. Curtea a menționat, că decizia nu se supune căilor de atac, în partea rejudecării cauzei, iar în rest este irevocabilă.

17. La 26 iulie 2022, avocatul Iurie Mihalache, în interesul condamnatului Sergiu Lungu, a depus recurs în anulare prin care solicită casarea deciziei instanței de recurs, în partea respingerii recursului ordinar al avocatului Iurie Mihalache, casarea deciziei instanței de apel și a sentinței instanței de fond, și remiterea cauzei la rejudecare. Avocatul reiterează argumentele din recursul său ordinar (a se vedea para. 15), susținând suplimentar că procedura anterioară a fost viciată grav. Acesta consideră că instanța de recurs a comis o eroare esențială, acceptând o calificare greșită a faptei și pronunțând o hotărâre bazată pe o analiză superficială a faptelor și normelor legale aplicabile.

18. Prin decizia [Curții de Apel Chișinău](#) din 10 mai 2023, apelul procurorului a fost admis, iar Sergiu Lungu a fost condamnat la trei ani o lună și zece zile de închisoare, fără amendă. În baza art. 85 alin. (1) CP, s-a aplicat cumulul parțial cu

o pedeapsă anterioară, rezultând o pedeapsă finală de cinci ani de închisoare. Conform art. 385 alin. (5) CPP, pedeapsa a fost redusă cu 96 de zile din cauza detenției în condiții proaste. Restul dispozițiilor sentinței au fost menținute. Decizia a fost contestată cu recurs și cauza se află pe rolul CSJ.

19. La 05 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat procurorului depunerea referinței la recurs. La 13 mai 2025, procurorul în Secția de reprezentare a învinuirii a Procuraturii Generale, Pavel Guțan, a depus referință prin care pledează pentru inadmisibilitatea recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Instituția recursului în anulare a fost abrogată prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Totuși, această modificare nu are efect asupra recursurilor în anulare depuse până la 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3¹) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

21. Conform art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală (redacția în vigoare până la 22 august 2023, când au intrat în vigoare modificările operate prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023):

„Judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta. (...)”

22. Până la 01 septembrie 2023, partea relevantă a art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, era următoarea:

„(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată (...)”.

23. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„44) viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”.

24. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii judecătorești.”

25. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin. (4) al articolului menționat, completul va trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

26. Art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 224/2024, prevede următoarele:

„(...) Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

27. Art. 187 alin. (1) și (2) lit. b) și f) Cod penal, la 14 februarie 2021, prevedea următoarele:

„(1) Jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Jaful săvârșit: b) de două sau mai multe persoane; (...) f) cu cauzarea de daune în proporții considerabile, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Având în vedere prevederile art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție și prevederile art. 456 alin. (2) Cod de procedură penală, admisibilitatea recursului în anulare este examinată de un complet din trei judecători ai Curții Supreme de Justiție.

29. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de recurs, termenul pentru a contesta cu recurs în anulare era de șase luni. Acest termen urma a fi calculat de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești. Recursul în anulare examinat a fost declarat în termenul de șase luni de la data pronunțării deciziei instanței de recurs, adică a fost depus în termen.

30. Completul notează că recurentul contestă decizia Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2022, doar în partea în care recursul ordinar declarat de avocatul Iurie Mihalache, care a fost respins ca inadmisibil. În această parte, cauza nu a fost trimisă la rejudecare și decizia din 12 mai 2022 putea face obiectul recursului în anulare.

31. Examinând recursul în anulare, Curtea Supremă de Justiție trebuie să răspundă la întrebarea dacă există temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de

procedură penală, adică dacă hotărârea irevocabilă atacată este afectată de un viciu fundamental, eroare de drept comisă la judecarea cauzei în cadrul procedurii precedente. Curtea Supremă de Justiție a explicat deja ce înseamnă viciul „viciul fundamental” în cauzele penale nr. [1re-83/2023](#) și [1re-85/2023](#). Viciul fundamental există dacă sunt întrunite cumulativ următoarele elemente:

- a) a fost stabilită o încălcare a normelor de procedură;
- b) această încălcare este „gravă”;
- c) încălcarea a afectat soluția din hotărârea pronunțată.

32. Curtea Supremă de Justiție a notat în cauzele menționate în paragraful precedent că, întrucât este pus în discuție un lucru judecat, recursul în anulare nu poate reprezenta un recurs ordinar repetat. Pentru a admite recursul în anulare, gravitatea încălcărilor trebuie să fie considerabil mai mare decât cele care pot servi drept temei pentru admiterea recursului ordinar (decizia nr. [4-1re-62/2023](#), § 30).

33. În continuare urmează a fi examinat dacă viciile invocate sunt probate și reprezintă un „viciu fundamental” în sensul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală. În cauza nr. [1re-147/23](#), Curtea Supremă de Justiție a explicat că, potrivit art. 451 alin. (1) Cod de procedură penală în vigoare la data depunerii recursului, hotărârile irevocabile puteau fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise „la judecarea cauzei”. Ultima sintagmă semnifică că doar erorile de drept care vizează soluționarea fondului cauzei penale pot fi examinate în cadrul recursului în anulare.

34. Avocatul invocă existența viciului fundamental, însă nu menționează în mod clar care sunt acele încălcări grave ale normelor de procedură și cum aceste au afectat drepturile condamnatului. Deși în recurs avocatul specifică faptul că erorile de procedură se exprimă prin interpretarea eronată a circumstanțelor de fapt și de drept la examinarea recursului ordinar, în esență, el nu este de acord cu pedeapsa aplicată clientului său.

35. Avocatul recurent mai invocă admiterea unei erori grave de către instanța de recurs în ceea ce privește acceptarea unei calificări greșite a faptei. Completul constată că, atât în apel, cât și în recursul ordinar, apărarea a solicitat doar rejudecarea cauzei și stabilirea în privința lui Sergiu Lungu a unei pedepse neprivative de libertate, fără a critica soluțiile instanțelor în partea încadrării juridice a faptei. Instanța de recurs a analizat cauza doar în limitele cererii de recurs și nu era obligată să trateze aspecte care nu au fost invocate. Erorile de drept neinvocate în recurs nu pot fi invocate în recurs în anulare.

36. Recurentul afirmă că hotărârea instanței de recurs nu a fost motivată suficient, în partea solicitării de a aplica condamnatului o pedeapsă neprivativă de libertate. El critică motivarea instanței de recurs în ceea ce privește aplicarea pedepsei cu închisoarea, fără aplicarea art. 90 Cod penal. Completul de judecată reiterează că instanța de recurs a oferit răspuns la argumentele esențiale ale apărării, inclusiv la individualizarea pedepsei (a se vedea para. 16), în special

instanța a accentuat care a fost motivul aplicării unei pedepse cu închisoarea cu executare reală. Completul de asemenea reiterează că individualizarea pedepsei ține de discreția judecătorului. Recurentul nu susține că individualizarea pedepsei contravine legii. În consecință, instanța de recurs nu era obligată să prezinte o motivare detaliată cu privire la respingerea argumentelor invocate în legătură cu blândețea pedepsei aplicate.

37. Prin urmare, din modul în care instanța a soluționat cauza nu rezultă existența vreunui viciu fundamental

38. Din considerentele de mai sus, conform art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală (versiunea la data depunerii recursului în anulare),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul în anulare declarat de avocatul Iurie Mihalache împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2022.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea